

derne, navnlig af den Grund, at der jo ikke alene i Kjøbstæderne mangler Bygningsinspektør og Stadsbygmestre, men der mangler vel overhovedet Autoriteter, der ere i Besiddelse af en saadan Sagtyndighed, at man rolig kan overlade dem Afgjørelsen af, hvorledes der skal forholdes med Bygningsforetagender. Denne Afgjørelse kan ofte dreie sig om ikke saa smaa pekuniære Anliggender — vi have haft idetmindste nogle Sager af den Art indbragte for Justitsministeriet, hvor Tvisten netop har dreiet sig om, hvorvidt man i den Henseende havde stillet for vidtgaaende Forbringere til de Raagjældende eller ikke — og det er derfor magtpaaliggende, at der ikke blot er Nogen, til hvem Afgjørelsen formelt kan henlægges, men ogsaa, at de, til hvem Afgjørelsen henlægges, ere virkelig sagtyndige Autoriteter. Det er jo ogsaa netop i Kraft af denne Betragtning, at man her i Kjøbenhavn med Hensyn til dette Spørgsmaal har indført, om man saa vil, en Slags Appel, idet Vedkommende ikke behøver at blive staaende ved Bygningsinspektørens Afgjørelse, men kunne, naar de ikke ere tilfredse dermed, æfte Stadsbygmesterens Afgjørelse. Derfor er det mig noget tvivlsomt, om Indretningen i Kjøbstæderne overhovedet tilsteder en saadan Afgjørelsesmaade, selv om man iøvrigt maatte erkjende, at Reglen i sig selv egner sig til at anvendes der, hvad jeg iøvrigt nok tror, fordi jeg ikke skjønner rettere, end at Hovedreglen i § 3 er grundet i Forholdets Natur. Derfor er jeg mest tilbøjelig til at mene, at den Tanke, som den ærede Forslagsstiller er fremkommen med og som jeg seldkommen erkjender har en vis Berettigelse, nærmest egner sig til at gøres gjældende ved et saaregent lille Lovforslag.

Blom: Med Hensyn til det Forslag, jeg har stillet under Nr. 2 om, at Høiden, hvortil Kjølbekkestoerne maatte ligge, er ændret fra 1 Alen til $1\frac{1}{2}$ Alen for saadanne Bygninger, for hvilke der ønskes den særlige Begunstigelse af en Forhøjelse, af Hensyn til at de ligge paa aabne og frie Pladser, skal jeg kun bemærke, at saaledes som Lovforslaget er stillet, kommer det mig for, at der tages med den ene Haand, hvad der gives med den anden, og at man borttager Muligheden af Leboelfestjældere i et Tilfælde, hvor der var mere Almelighed for at indrømme det end i mangfoldige andre Tilfælde, hvor man alligevel vil indrømme det. Jeg kan derfor ikke Andet end fastholde, at det vil være det Rigtigste, om mit Forslag bliver vedtaget, skjøndt jeg indrømmer, at jeg ikke har meget Haab om, at det vil ske. — Hvad Endringsforslaget til § 22 angaar, skal jeg bemærke, at den høitærede Justitsminister udtalte, at det var et Indgreb i Eiendomsretten, der derved tilføjedes. Jeg tror dog, at dette ikke er et aldeles korrekt Udtryk. Det, jeg har tilføjnet derved, og hvad Forslaget ligesom gaar ud paa,

er at udvide Eiermandens Dipositionsret over sin Grund indenfor visse meget snævre Grændser. Den ærede Ordfører anførte, at det vilde give Anledning til Vanskeligheder for vedkommende Arkitekt, naar han skulde gjøre Overflag over, hvorledes han vilde bygge. De Vanskeligheder tror jeg ikke meget paa, vil jeg tilføje. Arkitekterne maa dog ganske vist kunne gjøre sig 2 Regninger op, maaske een for en 2 Etages Bygning og en anden for en 3 Etages Bygning, og vælge derimellem, og jeg tror derfor ikke, at denne Indvending har Meget paa sig. Jeg har seldkommen vel været opmærksom paa den Indvending, som kunde gøres, at et 2 Etages Hus gjerne kan være høiere end et 3 Etages og altsaa tage mere Lys fra sin Nabo og mere Lys fra sin egen Grund end en 3 Etages Bygning, men der er dog den Ting dertil at bemærke, at det, at der er 2 Etager i Huset, medfører, at der er en mindre stærk Beboelse paa det samme Areal, og dette er allerede i og for sig en Fordel, til Gjengjæld for hvilken jeg nok synes man kunde give en lille Indrømmelse — og mere er det jo ikke — med Hensyn til Forholdet mellem den bebyggede og den ubebyggede Grund. Jeg skal villig indrømme, at med Hensyn til den indre By, med Hensyn til hvad der ligger indenfor de gamle Volde, har Spørgsmaalet ikke Meget at sige. Der er jo Byen for den allerførste Del allerede bebygget med meget høje Huse, og desuden er Arealpriserne saa høje, at der vistnok kun i Undtagelsestilfælde vil blive Tale om at opføre 2 Etages Huse fra nyt af, men kun Tale om at konservere de 2 Etages Huse, som nu staa. Det vil ialtsald kun være enkelte rige Wiend, som ville bygge sig et nyt 2 Etages Hus. Men med Hensyn til de udenbys Grunde stiller Forholdet sig en Del anderledes. Det kommer mig for, at der maa og bør tages Hensyn til, at Byens Udvidelse udenfor den nuværende Voldlinie er en Sag af den allerførste Betydning, og at det er af allerførste Vigtighed, om man muligt kunde bidrage til, at Byen udenfor Voldene blev bebygget i nogen anden Stil end den, hvori Byen er bebygget indenfor Voldene, og mulig kunde faae Hjælp til at bygge sig lavere Huse end disse usalige 5-Etages Huse, som jo alle nye Kvartaler indenfor Voldene og en stor Del af dem udenfor Voldene ere bleven lyfsaligtjorte med i Løbet af de sidste 20 Aar. Jeg tror derfor virkelig, at det vilde være en god Gjerning, om man kunde søge at sætte, om jeg saa maa sige, en Bræmme paa at bygge lave Huse der, hvor der endnu er Haab om, at de ville blive byggede, og det vil vistnok kun være Tilfældet udenfor Voldene, hvor Arealerne ikke ere altfor urmelig kostbare. Jeg kan ikke skjønne rettere end, at naar man sætter det samme Forhold imellem den bebyggede og den ubebyggede Grund for et 1-Etages Hus udenfor Voldene, som man sætter for et 5-Etages Hus indenfor